

Sæby. 01. 09. 2014
Nr.13

Æblebladet.

Kære Venner

Nye skilte ved rosenbedene i Nellemanns Have:

Bouet Skilte i Sæby har lavet nogle meget flotte skilte til rosenbedene ved soluret. Skiltene er sponsoreret af Roblon Fonden.

Der er 2 store oversigtskort over bedene. Det ene viser Nic. Nellemanns håndskrevne tegning over de planlagte rosenbede i 1936. Det andet viser en beskrivelse af rosenbedene i 2013.

Desuden er der sat mindre skilte med beskrivelse af roserne ved hvert bed. 27 forskellige sorter i alt.

Genetableringen af rosenbedene begyndte i 2010, hvor der blev indkøbt historiske og nyere rosensorter, så vidt muligt afstemt med sortsvalg og farveskala efter Nic. Nellemanns gamle plan.

Nogle af de gamle rosensorter kan være vanskelige at dyrke under vores forhold. Derfor har vi de senere år været nødt til at skifte nogle af bedene ud med nyere, robuste sorter.

Siden skiltene blev sat op i foråret, har mange borgere og turister haft fornøjelse af at gå på opdagelse imellem rosenbedene. For at studere, dufte, beundre og fotografere de forskellige sorter.

Der findes et fotografi, hvoraf det fremgår, at rosenbedet og soluret sandsynligvis er anlagt i 1936-37. Den person, der har taget billedet, har tilføjet: "Den 3/10 kl. 13 trekvart, sand soltid". Da Nic. Nellemann planlagde rosenhaven i sept. 1936 lavede han en tegning med titlen:

Rosenhaven til "Skovled", Memhave ved Sæby. Sept. 1936

Nic. Nellemann, landinspektør

På denne tegning er der ingen angivelse af soluret, så soluret er formodentlig udført mellem sept. 1936 og oktober 1937.

Solurets indretning: Som de fleste ure består også et solur af en urskive og en viser. Urskiven består af 24 betonfliser, hvoraf 17 er mærket med timetal fra 5 til 21. Nr. 4 og 22 er med tankestreg, mens de sidste 5 fliser har følgende tekst: **Jeg tæller kun solskins timer.** Arealet indenfor de 24 betonfliser er en cirkel med radius på ca. 2.00 m. Solurets viser, den såkaldte gnomon, består af et 2,50 m lang jernrør inddelt i 5 felter på hver 50 cm, som er malet skiftevis rød og hvid. På afstand ligner stangen de landmålerstokke, som landinspektør Nellemann brugte i sit arbejde. Stangen har forneden en bøjning og sidder fast i en støbt fikspunktblok. Pga. bøjningen opnår viseren en hældning på ca. 57 grader fra vandret. Da Sæby ligger på 57 grader nordlig bredde bliver viseren herved parallel med jordaksen. 2 m over jorden er røret forsynet med 4 ringe, hvortil 4 wirer er fastgjorte. Disse 4 wirer er fastgjorte til betonskelpæle i 4 retninger og sikrer, at solurets opstilling mod nord fastholdes. Nellemann fortæller ved sit valg af landmålerstok, fikspunkt og skelpæle, at dette er landinspektørens rosenhave.

Holger indstiller soluret

Reetablering af soluret i 2014: Rosenhaven blev reetableret i 2010 og i 2014 kom turen til soluret. Stangen var allerede malet og fliserne havde også fået den store tur. Så tilbage var kun at rette stangen mod nord og sikre den med 4 wirer.

Forholdet mellem soltid og borgerlig tid: Når solen står højest på himlen, er klokken 12 efter lokal soltid. Da solen bevæger sig 360 grader på et døgn, er det fristende at tro, at den bevæger sig 15 grader i hver time. Det er næsten rigtigt, men der er afvigelser, som der ikke er taget hensyn til på urskiven. Desuden er der årlige afvigelser mellem soltid og middelsoltid på +/- 15 min., som ikke kan korrigeres på soluret.

For at komme fra lokal middelsoltid til borgerlig tid skal der kompenseres for Sæbys placering i vores tidszone, nemlig CET (centraleuropæisk tid), som er 1 time foran GMT (Greenwich Mean time). Sæby ligger på 10,5 grader øst for Greenwich, hvilket medfører at tiden i Sæby er 18 min. efter dansk normal tid. Desuden skal der tages højde for skift til sommertid.

Hvad er klokken på soluret? Når viseren på soluret om sommeren f. eks. står på 12, er den borgerlige tid ca. 13:18.

Så blev der igen Forårsfest i den gamle have.

Den 24 maj strålede solen fra en skyfri himmel, og haven summede af aktivitet lige fra morgenstunden.

Den årlige Forårsfest skulle afvikles af de aktive foreninger i byen, som igen over vinteren havde arbejdet med planlægningen.

I år var det Frederikshavn kommunes borgmester Birgit Hansen, som åbnede dagens program.

Dagen var fyldt med en del nye tiltag. Judo og karate, agility, og ikke mindst de musikalske indslag med Syngepigerne fra Tårs, som havde fundet vejen til Sæby. Dagen var fyldt med harmonikamusik der som altid var leveret af Volstrup harmonikaklub. Sæby Folkedansere fyldte plænen med de flotte dragter.

Nellemanns Haves venner havde succes med prøvesmagning af de mange dejlige produkter, som var lavet på havens paradisæbler.

Dagen sluttede af med det unge musiske par Nana og Rasmus Mose Bach, som fyldte haven med dejlige toner.

Igennem hele dagen var haven godt besøgt.

Projekt Smagen af Nellemanns Have

I marts måned var snapsene klar til filtrering. Det var et flot skue, da alle snapsene stor linet op efter farve. Første gang, de blev vist frem, var med smagstest for professionelle kokke d. 20. maj i vores telt i Nellemanns Have.

Frank og Dennis fra Restaurant Franks i Sæby

Ved forårsfesten var der lejlighed til, at alle dagens gæster kunne lægge vejen forbi Vennernes telt og deltage i smagstestene. Der var rigtig mange besøgende hele dagen igennem.

Fredag d. 20. juni var produkterne igen linet op. De mange aktive i projektet og havens frivillige var inviteret.

D. 6. august var Margit og Villy Mougard i Haven bl.a. for at navnebestemme nogle af de gamle træer og der ud fra vælge sorter, der skal prøves af i år. Der blev udvalgt 12 sorter, der skal prøves af til gele, helsyltet, evt. marmelade og snaps. Derudover skal alle ca. 100 udvalgte sorter prøves af i frisk tilstand. Resultaterne fra alle disse test indgår i beskrivelserne af de enkelte sorter for deres egnethed til fødevarerbrug.

Margit og Villy er godt i gang med oplægget til den kommende bog, hvor hver sort bliver belyst med en beskrivelse af sorten med billeder af blomst og æble, samt billeder og beskrivelser af de produkter, der er fremstillet.

En spændende bog, som vi glæder os til at dele ud til havens venner og samarbejdspartnere ved havens 90 års fødselsdag i foråret 2015.

En pengesøjle er blevet stillet op i nærheden af Lises Pavillon. Her har Havens gæster mulighed for at give et bidrag til havens drift.

Festlig, fælles arbejdsdag i Nellemanns Have lørdag d. 11. oktober fra kl. 9.00.

Find dit gamle arbejdstøj frem.

Alle med interesse for Nellemanns Have, opfordres til at møde op med jeres familie, venner eller naboer, til en fornøjelig arbejdsdag. Opgaverne er mange og forskellige; alle aldre kan deltage. I frokostpausen er Nellemanns Haves Venner vært ved et let måltid og i bestemmer selv, hvor længe i har lyst til at blive.

Kom og vær med. Der er ingen tilmelding.

BESTIL EN GUIDET RUNDVISNING I HAVEN.

Turen varer ca. halvanden time og koster 400 kr.
Pengene går ubeskåret til havens drift.

FEST I NELLEMANNS HAVE

Nellemanns Haves Venner kan nu tilbyde nyt telt og nye borde-bænkesæt, hvis du ønsker at holde din næste fest i Nellemanns have.

Vennerne sørger for opstilling og nedtagning af teltet, borde og bænke, så du kan koncentrere dig om festen.

Telt 6 x 8 m	opstillet 1.850,00kr
10 borde 0,80 x 2,20m	opstillet 40,00kr/stk.
16 bænke 2,20m	opstillet 20,00kr/stk.

Teltet bliver stillet op på Nordplænen nedenfor skrænten tæt på toilet.
Hvis du ønsker 2 toiletter samt strøm i teltet, kan vi tilbyde hele pakken for i alt kr. 3.000

Kontakt Birthe Andersen, tlf. 98467414 - 30111262

KONTINGENTSATSER 2014:

Personligt medlemskab	100kr årligt
Par	200kr årligt
Foreninger	300kr årligt
Forretning/virksomhed	500kr årligt

VI MANGLER DIG I HAVEN

Vi har **altid** brug for friske nye kræfter til arbejdet i haven. Det kan være en speciel opgave eksempelvis buskrydning, beskæring, hækklipning el. lign.

Vi glæder vi os til at se/høre fra dig. Du er ikke bundet af at kunne arbejde en torsdag formiddag, der bliver også arbejdet på andre tidspunkter i haven.

Mød op torsdag formiddag, hvor vennerne er i gang og lad os få en snak om, hvad du kan byde ind med

Eller kontakt:

Tove Kufa tlf. 51 90 95 50, Birthe Andersen 98 46 74 14 / 30 11 12 62

HJEMMESIDEN:

www.nellemanns-have.dk/venner

bliver jævnligt opdateret med nyheder og billeder fra aktiviteter i haven

AKTIVITETER 2. HALVÅR 2014:

En gruppe frivillige arbejder hver torsdag formiddag i haven fra kl. 9:00.
Kom og hils på os og vær med. Der er mange former for arbejde, også det lette. Og så er der kaffe på kanden kl. 10:00.

Andre aktiviteter:

Æblefestival på Blomstergården ved Viborg d. 19. – 21. september,
Alle dage fra kl. 10:00 – 17:00.

Nellemanns Haves Venner deltager lørdag og søndag i den årlige æblefest med udstilling og smagsprøver som et led i projekt "Smagen af Nellemanns Have".

Desuden salg af vores honning.

Der søges hjælpere, som kan afløse på standen.

Gl. Estrup.

NHV er inviteret til at deltage i "Gamle sorters Dag" på herregården Gl. Estrup
søndag d. 5. oktober kl. 10:00 – 16:00.

Vi deltager med en udstilling og smagsprøver som et led i projekt "Smagen af Nellemanns Have". Desuden salg af vores honning.

Også til denne dag søges hjælpere til at afløsning

Vinterfest for aktive venner med partner, onsdag d. 26. november

i Sæby Bowlingcenter kl. 18:30.

Reserver aftenen til god mad, hygge og festlige indslag.

Nærmere information senere.

BESTYRELSEN:

Formand:

Birthe Andersen, Kornblomstvej 28, 9300 Sæby.

Tlf. 98 46 74 14 Email: kornblomst@turbopost.dk

Næstformand:

Jan Hermansson, Hørbylundvej 63, 9300 Sæby.

Tlf. 98 46 62 74 Email: rosalina@dlgpost.dk

Kasserer:

Benny Sørensen, Louis Nielsensvej 17, 9300 Sæby.

Tlf. 98 46 17 40 Email: bebs@turbopost.dk

Sekretær:

Lisbeth Hultfeldt, Jernbanealle 8, 9300 Sæby

Tlf. 98 46 45 97 Email: hultfeldt@mail.dk

Bestyrelsesmedlem:

Anne C. Holmen, Langtvedvej 25, 9300 Sæby

Tlf. 25 76 61 31 Email: anneholmen25@gmail.com

